

پروتکل اینترپل در تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی

تدوین:

بلیس بین الملل (اینترپل)

مترجمین:

دکتر علیرضا گاهانی

دکترای تخصصی پزشکی قانونی و مسمومیتها و مدیر کل امور پژوهشی سازمان پزشکی قانونی کشور

دکتر فریده خداپنده

دکترای تخصصی پزشکی قانونی و مسمومیتها و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی

شهید بهشتی

دکتر سید داوود میر ترابی

کارشناس سازمان پزشکی قانونی کشور

دکتر حسین علی مددی

دکترای تخصصی کودکان

صبا گاهانی

دانشجوی علوم پزشکی

سرسنبله: اینترپل Interpol

عنوان و نام پدیدآور: پروتکل اینترپل در تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی اندوین پلیسی بین المللی (اینترپل)؛ مترجمین: علیرضا کاهانی - (و دیگران)

مشخصات نشر: تهران: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی مقاومت بسیج، سازمان بسیج جامعه پزشکی، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

شابک: 978-600-90992-01-4

وضعیت فهرست نویسی: فویا

پانداختن: مترجمین: علیرضا کاهانی، داود میرنرایی، فریده خداپنده، حسین علی مددی.

پانداختن: عنوان اصلی: Disaster victim identification

موضوع: تشخیص هویت

موضوع: مردگان - تشخیص هویت

موضوع: هویت گروهی

شماره افزوده: کاهانی، علیرضا، ۱۳۳۵ - مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ - ۹ پ ۸۰۷۳ HV

رده بندی دهیون: ۳۶۴/۴۱

شماره کتابشناسی ملی: ۱۳۳۵۰۵۴

پروتکل اینترپل در تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی

مترجمین: علیرضا کاهانی، فریده خداپنده، سید داوود میرنرایی، حسین علی مددی، صبا کاهانی

ناشر: سازمان بسیج جامعه پزشکی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۰

قطع: رقعی

طرح جلد: طراحان گرافیک گویا

صفحه آرای: م. فیاضی

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۹۹۲-۰۱-۴

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، تقاطع بزرگراه نایب و خیابان سنول، مجتمع نایب، ساختمان ۱۴۰، طبقه سوم، سازمان

بسیج جامعه پزشکی

تلفن: ۲۲۶۶۱۴۴۴ - ۶؛ شماره: ۲۲۶۶۱۴۵۱

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس، برای سازمان بسیج جامعه پزشکی تهران بزرگ محفوظ است.

فهرست

۱- توضیحات عمومی

۱-۱ مقدمه	۱۵
۱-۲ کمیسیون‌های شناسایی قربانیان فاجعه	۱۷
۱-۳ مستند سازی	۱۷
۱-۴ دین و فرهنگ	۱۸
۱-۵ استرس و آسایش کارکنان	۱۹
۱-۶ تجهیزات و نیروی انسانی	۲۰
محل نگاه داری اجساد	۲۰
حمل و نقل	۲۱
مدیریت	۲۱
صحنه بروز حادثه	۲۱
ارتباطات	۲۲
تامین نیرو	۲۳
رفاهی	۲۳

۲- فرآیندها و روش‌های مدیریت فاجعه

۲-۱ مقدمه	۲۴
۲-۲ سلسله مراتب (به چارت شماره (۱) مراجعه کنید)	۲۵
۲-۳ ارتباطات	۲۶
۲-۴ عملیات امداد و نجات	۲۷
۲-۴-۱ هماهنگ کننده صحنه	۲۸
۲-۴-۲ نقشه شطرنجی (شکل ۱ را ببینید)	۳۱

۳- تشخیص هویت

۳-۱ مقدمه	۳۳
۳-۲ شناسایی با چشم	۳۳
۳-۳ لوازم شخصی	۳۴
۳-۴ شواهد فیزیکی	۳۴

۳۴	۳-۴-۱ معاینه ظاهری
۳۵	۳-۴-۲ - معاینه داخلی
۳۶	۳-۴-۳ معاینه دندان
۳۷	۳-۴-۴ شناسایی ژنتیکی
	۴- شناسایی قربانی

۳۸	۴-۱ مقدمه
۳۹	۴-۲ رسته مفقودین
۳۹	۴-۲-۱ واحد یادداشت‌های پیش از مرگ
۴۱	۴-۲-۲ واحد پرونده‌های پیش از مرگ
۴۲	۴-۲-۳ فهرست قربانیان
۴۳	۴-۲-۴ پست بازرسی قربانیان
۴۴	۴-۳ بازایی قربانیان (ممودار شماره ۴ را ببینید)
۴۴	۴-۳-۱ هماهنگ کننده بازایی
۴۴	۴-۳-۲ تیم‌های جستجو
۴۶	۴-۳-۳ عکس برداری
۴۷	۴-۳-۴ تیم‌های بازایی جسد
۴۸	۴-۳-۵ تیم‌های بازایی اموال
۴۹	۴-۳-۶ ایستگاه نگهداری اجساد
۴۹	۴-۴ رسته نگهداری اجساد
۵۰	۴-۴-۱ واحد امنیتی
۵۰	۴-۴-۲ واحد جابجایی اجساد
۵۲	۴-۴-۳ واحد اسناد پس از مرگ
۵۳	۴-۴-۴ واحد معاینه جسد
۵۴	۴-۴-۴-۱ واحد عکس برداری پس از مرگ
۵۵	۴-۴-۴-۲ واحد اثر انگشت پس از مرگ
۵۶	۴-۴-۴-۳ واحد اموال پس از مرگ
۵۷	۴-۴-۴-۴ واحد پزشکی پس از مرگ
۵۷	۴-۴-۴-۵ واحد دندان پزشکی پس از مرگ

۵۸	۴-۴-۵ واحد پرونده‌های پس از مرگ
۵۹	۴-۵ مرکز تشخیص هویت
۶۰	۴-۵-۱ بخش پرونده‌های مرکز تشخیص هویت
۶۲	۴-۵-۲ بخش‌های تخصصی
۶۲	۴-۵-۲-۱ بخش عکاسی مرکز تشخیص هویت
۶۳	۴-۵-۲-۳ بخش وسایل شخصی مرکز تشخیص هویت
۶۳	۴-۵-۲-۴ بخش پزشکی مرکز تشخیص هویت
۶۴	۴-۵-۲-۵ بخش دندان پزشکی مرکز تشخیص هویت
۶۵	۴-۵-۲-۶ آنالیز DNA
۶۵	۴-۵-۳ هیأت تشخیص هویت
۶۶	۴-۵-۴ بخش تحویل اجساد
	۵- جداول حذفی
۶۸	۵-۱ مقدمه
۷۱	۵-۲ بخش‌های تخصصی
۷۲	۵-۳ واحد جداول اصلی
۷۲	۵-۴ هیأت تشخیص هویت
۷۳	۵-۵ جداول مرکب (شکل ۴ را ببینید)
۷۴	۵-۶ جدول تشخیص هویت نهایی
۷۵	۵-۷ نشست‌های توافقی
۷۶	۵-۷-۱ اولین نشست توافقی
۷۶	۵-۷-۲ دومین نشست توافقی
۷۸	۵-۷-۳ نشست‌های توافقی بعدی
۷۸	۵-۷-۴ نشست توافقی نهایی
	۶- همکاری بین المللی
۸۲	۶-۱ مقدمه
۸۳	۶-۲ ارتباط بین کشورهای عضو
۸۴	۶-۳ استاندارد بین المللی تشخیص هویت
۸۴	۶-۳-۱ مسوولیت‌های دبیرخانه اینترپل

۶-۳-۲	مسئولیت‌های کشورهای عضو	۸۵
۶-۳-۲-۱	اگر در قلمرو کشور های عضو یک فاجعه رخ دهد این افراد باید	
اقدامات زیر را انجام دهند:		۸۶
۶-۳-۳-۲	کشور های عضو که شهروندان آنها در حادثه مفقود شده اند	
باید:		۸۷
۶-۴	نتیجه گیری	۸۷
	پیوست‌ها	
	پیوست‌ها	۱۰۰
	الف: مقررات عمومی	۱۰۰
	ب: مقررات خاص	۱۰۲
	ج: شرایط نهایی	۱۰۴
	د: مواد پروتکل	۱۰۴
	ضمیمه پیوست الف	۱۰۶
	پیوست ب	۱۰۸
	ضمیمه پیوست ب:	۱۱۳
	پیوست ج:	۱۱۴
	پیوست د	۱۱۹
	کتابنامه	۱۳۶

مقدمه

آمیختگی علم و ارزش های والای انسانی و الهی برای ارتقای سطح کیفی و کمی آرامش و رفاه بشر و رسیدن به قله های دانش و حکمت در تمام اعصار و ادوار همواره از دغدغه های دانشمندان، اندیشمندان و متخصصان دین مدار و خدامحور بوده است.

اهتمام ویژه به این آمیختگی و ضرورت تبیین نگرش به دانش از منظر دین و اخلاق و لزوم همراهی این دو عنصر را برای طی مراحل رشد و کمال انسانی و جامعه اسلامی می توان در بیانات و رهنمودهای الهی حضرت امام خمینی (ره) و رهبر فرزانه انقلاب، حضرت آیت الله العظمی خامنه ای مشاهده کرد.

حضرت امام خمینی (ره) در این خصوص به این نکته اشاره دارند که «اگر علم تنها باشد، فقط در دانشگاه ها تحصیل علم باشد، در مدارس تحصیل علم باشد، این علم انسان را به فنا می کشد».

و مقام معظم رهبری در باره ضرورت همراهی علم با دین و اخلاق می فرمایند: «علم با دین و اخلاق است که برای بشریت مفید خواهد بود. این را به طور قطع بدانید، علم هر چه پیشرفت کند، اگر از اخلاق و دین فاصله بگیرد، به حال بشریت مفید نخواهد بود».

با این اوصاف همراهی دین و اخلاق با علم و دانش یک ضرورت انکارناپذیر است، خصوصاً در حوزه علوم پزشکی و به ویژه زمانی که مسائل حقوقی، قانونی و امنیتی با پزشکی آمیخته می شوند و فصل جداگانه ای به نام پزشکی قانونی شکل می گیرد. حوزه ای که علاوه بر پرداختن به موضوع جان و سلامتی انسان پاسخگوی مباحثی مانند حیثیت، امنیت، هویت و شرایط اجتماعی و اقتصادی او نیز هست.

وظایف و مأموریت های پزشکی قانونی در زمان بروز حوادث غیر مترقبه و بلافاصله و گسترده تر است و نقش مسئولین و کارشناسان متعهد و خبره این بخش از حوزه علوم پزشکی در چنین شرایطی اهمیت بسیار دارد.

حوادث غیر مترقبه همواره در نقاط مختلف جهان و از جمله کشور عزیزمان ایران به دلیل ویژگی های جغرافیایی، اقلیمی و دیگر عوامل تاثیر گذار به وقوع می پیوندد. در برخی از نقاط دنیا، این حوادث به بحران تبدیل می شوند اما در بعضی دیگر در حد همان حادثه باقی می مانند. این تفاوت را باید در عوامل متعدد و از جمله آمادگی بشر برای مقابله با

حوادث جستجو کرد. در واقع هر گاه انسان با توکل به ذات لایزال الهی خود را برای مقابله با حوادث آماده کند می تواند "حادثه" را در حد همان "حادثه" نگه دارد اما اگر توکل و آمادگی به هر علت وجود نداشته باشد، بحران ها پدید می آیند و در بسیاری از اوقات انسان را به زانو در می آورند. بنابراین داشتن برنامه و دستورالعمل مقابله با حوادث غیر مترقبه و بلایا برای هر فرد، خانواده، سازمان و جامعه امری حیاتی است.

سازمان بسیج جامعه پزشکی با توجه به ضرورت پرداختن بیشتر به مقوله مدیریت حوادث غیرمترقبه و بلایا در حوزه بهداشت و درمان کشور، با نگاه علمی و عملیاتی به آن و همکاری و تعامل فعال و موثر با دستگاه ها، سازمان ها و نهادهای مربوط ، تاکنون چهار کنگره بین المللی در این زمینه برگزار نموده است که نتیجه آن در بخش انتشارات ، تدوین ، ترجمه و چاپ کتب، نشریات و بروشورهای متعدد با موضوعات کاربردی و مورد نیاز جامعه علمی و دانشگاهی در حوزه بهداشت، درمان و مدیریت بحران در حوادث غیر مترقبه است

کتاب حاضر ترجمه پروتکل اینترپل در تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی است که نتیجه تجارب علمی حاصل از حوادث واقعی در سطح جوامع انسانی می باشد و توسط متخصصین امر نگارش شده است.

امید است متولیان و کارشناسان پزشکی قانونی کشور با بهره گیری از ترجمه این دستورالعمل و لحاظ نمودن شرایط و مختصات فرهنگی و اجتماعی جامعه، در راستای ارتقاء کیفی ما موریت های محوله گام بردارند.

این سازمان ضمن تقدیر و تشکر از برادر گرامی آقای دکتر کاهانی و دیگر همکاران ایشان در امر ترجمه و ویراستاری این اثر ، از سازمان پزشکی قانونی کشور برای همکاری در چاپ آن سپاسگزار است.

سازمان بسیج جامعه پزشکی

مقدمه مترجمین

پروتکل اینترنل در تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی، حاصل سال ها تلاش گسترده و تجربه دانشمندان و محققین در فجایع مختلف است که توسط سازمان بهداشت جهانی جهت بهره برداری کشورهای مختلف جهان تدوین و تهیه گردیده است. این پروتکل چرخه مدیریت را به صورت علمی در ارتباط با موضوع تشخیص هویت اجساد قربانیان فجایع جمعی، با توجه به حقایق و حوادث به خوبی تبیین و کاربردی نموده است که این موضوع علاوه بر ایجاد علاقه در خواننده موجب درک صحیح مفاهیم مدیریتی می گردد.

معتقدیم با بکارگیری این دستورالعمل در شرایط بحرانی حوادث و بلایای توان مراحل عملیات تشخیص هویت را به طرز شایسته ای مدیریت نمود و خطاهای انسانی را در این امر مهم کاهش داد. همچنین بر این باوریم که اقدامات علمی در کشف، انتقال، شناسایی و دفن قربانیان حوادث و بلایا توسط سازمان ها و نهادهای مرتبط و با حضور کارشناسان خبره بویژه پزشکان قانون و رعایت شرح وظایف قانونی نقش حساس و کلیدی در تحقق مطلوب سیر مراحل این امر مهم دارد.

امیدواریم همکاران معزز و متخصصین و اهل فن ضمن مطالعه و بهره برداری از این کتاب، ما را از نقطه نظرات و پیشنهادات ارزنده خود بهره مند نموده و مترجمین این اثر را از خطاها و ایرادات احتمالی آگاه نمایند تا انشاء الله در چاپ های بعدی مرتفع گردد.

در پایان بر خود لازم می دانیم از شخصیت های حقیقی و حقوقی که ما را در تهیه این مجموعه یاری نموده اند شامل آقای دکتر احمد شجاعی ریاست محترم سازمان پزشکی قانونی، مرکز تحقیقات پزشکی قانونی، سازمان بسیج جامعه پزشکی تشکر و قدردانی نماییم و همچنین از سرکار خاتم صبا کلهانی، زهره نصیرپور آرملی که با همکاری بی شائبه خود ما را در این مجموعه یاری نموده اند صمیمانه تشکر نماییم.

مترجمین